

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce **MUDr. M. M.**, zastoupeného JUDr. Jaromírem Leimbergerem, advokátem se sídlem Česká 15, Brno, proti žalovanému **Krajskému úřadu Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 9. 2. 2006, č. j. 57 Ca 171/2003 - 33,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Krajského soudu v Brně, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2003, č. j. JMK 15455/2003-OD. Tímto rozhodnutím bylo zrušeno rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravy ze dne 26. 2. 2003, č. j. OD-43970/FI-02 a řízení o přestupku Ing. R. Z. zastaveno podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Zrušeným rozhodnutím magistrátu byl Ing. R. Z. uznán vinným z přestupku podle § 22 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích porušením § 24 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., který spáchal tím, že vycouval s vozidlem v Brně na ulici K. z parkovacího místa na chodníku, po vyjetí se rozhodl otočit s vozidlem do protisměru, přičemž nedbal zvýšené opatrnosti a ohrozil za ním jedoucího stěžovatele; při tom došlo k nárazu do levé části stěžovatelova vozidla. Krajský soud žalobu podle § 46 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále též „s. ř. s.“) odmítl, neboť shledal, že stěžovatel je k jejímu podání zjevně neoprávněn.

Stěžovatel proti tomu v kasační stížnosti výslovně uvádí, že uplatňuje důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a s. ř. s. Nesouhlasí s tím, že u správního orgánu prvního stupně i žalovaného bylo zahájeno a vedeno správní řízení o přestupku jak stěžovatele, tak Ing. R. Z. pod jednou spisovou značkou (OD-43970/FI-02). Dále namítá, že Ing. R. Z. v tomto správním řízení nenavrhoval výslech svědka M. B. a tím porušil § 34 odst. 4 správního řádu. Poukazuje na to, že proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 26. 2. 2003 podal odvolání jak stěžovatel, tak Ing. R. Z.. V řízení před žalovaným pak stěžovatel žádal o odročení termínu výslechu svědka, avšak jeho žádosti vyhověno nebylo a žalovaný po provedení tohoto úkonu vydal rozhodnutí. Dále upozorňuje na to, že se žalovaný vůbec nezabýval důkazy, které opatřil správní orgán prvního stupně. Stěžovatel rovněž nesouhlasí s postupem žalovaného, který jemu ani jeho zástupci nedoručil rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2003, týkající se Ing. R. Z.. Toto rozhodnutí bylo doručeno až na základě žádosti stěžovatelova zástupce. Má tedy za to, že není osobou k podání žaloby neoprávněnou, a navrhuje zrušení napadeného usnesení a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na to, že stěžovatel nebyl účastníkem řízení o přestupku Ing. R. Z., a proto také rozhodnutí žalovaného v této věci nebyl oprávněn žalobou napadnout. Žalovaný má za to, že nebyl povinen a ani oprávněn oznamovat stěžovateli rozhodnutí ve věci Ing. R. Z.. Pokud jde o to, že správní orgán prvního stupně vedl správní řízení se stěžovatelem i Ing. R. Z. pod shodnou spisovou značkou, jde o administrativní záležitost úřadu, která na účastenství v tomto řízení a jeho průběh nemá žádný vliv. Rozhodnutí krajského soudu považuje tedy za správné a kasační stížnost navrhuje zamítnout.

Důvodnost kasační stížnosti Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně uvádí, že uplatňuje důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b), d) a c) s. ř. s. V daném případě, kdy je předmětem přezkumu usnesení o odmítnutí žaloby, *přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu, a dále vada řízení spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, zveřejněn: Sb. NSS 625/2005, www.nssoud.cz). Pokud pak jde o stěžovatelem uplatněné důvody vztahující se ke správnímu řízení, tak ty nemohou vůbec připadat v úvahu, neboť jak správně uvádí žalovaný ve svém vyjádření, tato tvrzení nebyla předmětem přezkumu krajského soudu, nemohou tedy být ani důvodem kasační stížnosti.

Ze spisu k tomu vyplynulo, že rozhodnutím ze dne 26. 2. 2003, č. j. OD-43970/FI-02, v jehož záhlaví bylo uvedeno jméno a adresa Ing. R. Z., rozhodl správní orgán prvního stupně o tom, že Ing. R. Z. spoluzavinil dopravní nehodu a byl uznán vinným z přestupku podle § 22 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích porušením § 24 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., který spáchal tím, že vycouval s vozidlem v B. na ulici K. z parkovacího místa na chodníku, po vyjetí se rozhodl otočit se s vozidlem do protisměru, přičemž nedbal zvýšené opatrnosti a ohrozil za ním jedoucího stěžovatele, při tom došlo k nárazu do levé části stěžovatelova vozidla a byla mu uložena pokuta ve výši 3000 Kč.

Dalším rozhodnutím z téhož dne a pod shodným č. j. (ze dne 26. 2. 2003, č. j. OD-43970/FI-02), v jehož záhlaví bylo uvedeno jméno a adresa stěžovatele, rozhodl správní orgán prvního stupně o tom, že stěžovatel spoluzavinil dopravní nehodu a byl uznán vinným z přestupků podle § 22 odst. 1 písm. c) a f) a § 49 odst. 1 zákona o přestupcích, porušením § 17 odst. 5 písm. a) a § 47 odst. 3 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., který spáchal tím, že předjížděl v B. na ulici K. blíže neurčené vozidlo, jehož řidič předjížděl vozidlo M. B., který vyjížděl z místa parkování. V důsledku nedostatečného výhledu na dopravní situaci před sebou stěžovatel čelně narazil do levého zadního boku vozidla Ing. R. Z.. Stěžovateli byla uložena pokuta ve výši 3000 Kč.

V odvolání ze dne 5. 3. 2003 a téhož dne osobně podaným ke správnímu orgánu prvního stupně Ing. R. Z. nesouhlasil s rozhodnutím ze dne 26. 2. 2003, č. j. OD-43970/FI-02, kterým byl shledán vinným ze spáchání přestupku, a poukazoval na to, že § 24 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. neporušil. V odvolání ze dne 10. 3. 2003 a 12. 3. 2003 podaným k poštovní přepravě stěžovatel nesouhlasil s rozhodnutím ze dne 26. 2. 2003, č. j. OD-43970/FI-02, kterým byl shledán vinným ze spáchání přestupků, a poukazoval na to, že § 17 odst. 5 ani § 47 odst. 3 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb. neporušil.

Rozhodnutím ze dne 14. 7. 2003, sp. zn. JMK 15455/2003 OD, žalovaný zrušil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 26. 2. 2003, č. j. OD-43970/FI-02, kterým byl Ing. R. Z. uznán vinným z přestupku podle § 22 odst. 1 písm. c) zákon o přestupcích a řízení o jeho přestupku zastavil podle § 76 odst. 1 písm. a) uvedeného zákona. Dalším rozhodnutím ze dne 14. 7. 2003, sp. zn. 15455/2003/OD, žalovaný změnil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 26. 2. 2003, č. j. OD-43970/FI-02, kterým byl stěžovatel uznán vinným z přestupků podle § 22 odst. 1 písm. c) a f) a § 49 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích tak, že výrokovou část upravil v tom smyslu, že stěžovatel způsobil dopravní nehodu tím, že předjížděl, ačkoli neměl rozhled na takovou vzdálenost, která byla nutná k bezpečnému předjetí, a dopustil se tak přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22 odst. 1 písm. c) a přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích a byla mu uložena pokuta ve výši 2500 Kč. Toto rozhodnutí bylo zástupci stěžovatele doručeno dne 22. 7. 2003. Součástí spisu je i protokol žalovaného ze dne 3. 9. 2003, podle něhož si tohoto dne zástupce stěžovatele vyžádal fotokopii rozhodnutí žalovaného ve věci přestupku Ing. R. Z., která mu byla vydána. Stěžovatel žalobou podanou dne 24. 9. 2003 brojí proti rozhodnutí žalovaného, kterým bylo řízení o přestupku Ing. R. Z. zastaveno podle § 76 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona.

Rozhodující v tomto případě je posouzení toho, zda byl stěžovatel oprávněn podat žalobu proti rozhodnutí žalovaného, kterým bylo řízení o přestupku Ing. R. Z. zastaveno, či nikoli.

Aktivní žalobní legitimace je upravena v § 65 s. ř. s. Podle odst. 1 tohoto ustanovení je ten, *kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí")*, může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak. Je tak třeba posoudit, zda byla předmětným rozhodnutím zakládána, měněna, rušena nebo závazně určována práva nebo povinnosti stěžovatele. Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že tomu tak nebylo. Předmětné rozhodnutí upravovalo výlučně práva a povinnosti Ing. R. Z., jemuž také bylo určeno, neboť v něm bylo rozhodováno o jeho jednání, které správní orgán prvního stupně posoudil jako přestupek. Žádným způsobem

neupravovalo práva ani povinnosti stěžovatele a ten také nebyl oprávněn proti němu brojit žalobou. Shodný závěr zaujal již Vrchní soud v Praze ve svém usnesení ze dne 20. 10. 1994, č. j. 6 A 255/93 - 18, když uvedl, že pro určení toho, zda je žalobce oprávněn podat žalobu, je podstatné, *zda a že napadené rozhodnutí uložilo žalobci nějaké povinnosti nebo jej ukrátilo na jeho právech. Pokud tomu tak nebylo, je žaloba podána neoprávněnou osobou a soud řízení zastaví.* Uvedené usnesení se sice vztahovalo k předchozí právní úpravě správního soudnictví (zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád ve znění účinném do 31. 12. 2002), avšak s ohledem na více než podobné znění rozhodných ustanovení je použitelné i nyní (§ 250 odst. 2 o. s. ř. v citovaném znění stanovil, že *žalobcem je fyzická nebo právnická osoba, která o sobě tvrdí, že jako účastník správního řízení byla rozhodnutím správního orgánu zkrácena ve svých právech*). Rovněž právně obdobnou situaci, byť na skutkově odlišném základě, řešil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 20. 4. 2005, č. j. 3 As 35/2004 - 52, zveřejněn: Sb. NSS 612/2005, kde uvedl: *Jestliže žalovaný správní orgán vydal dvě samostatná rozhodnutí proti dvěma žalobcům a oba žalobci ve společné žalobě napadají jen jedno z nich, krajský soud odmítne žalobu podanou žalobcem, který napadl rozhodnutí jeho se netýkající, neboť je podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou [§ 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.].*

Stěžovateli pak nesvědčí žalobní legitimace ani podle § 65 odst. 2 s. ř. s., podle něhož *může žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podat i účastník řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odstavce 1, tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která jemu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí.* Stěžovatel totiž netvrdil, že byl zkrácen na svých procesních právech takovým způsobem, že to mohlo způsobit nezákonnost rozhodnutí. Uvedené ustanovení dopadá především na občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti a obce, jimž zákon přiznává postavení účastníka v určitých správních řízeních; zpravidla proto, aby obhajovaly zájmy veřejnosti na ochraně životního prostředí.

V daném případě bylo zřejmě ve věci přestupků stěžovatele a přestupku Ing. R. Z. konáno společné řízení podle § 57 odst. 2 zákona o přestupcích („*Společné řízení se koná též proti všem pachatelům, jejichž přestupky spolu souvisejí a jsou projednávány týměž orgánem.*“) a v tomto řízení byla vydána dvě samostatná rozhodnutí, přičemž každé se týkalo jiného obviněného a jeho jednání. Každý obviněný, tj. stěžovatel i Ing. R. Z., pak byl účastníkem řízení o svém přestupku (podle § 72 zákon o přestupcích jsou v řízení o přestupku účastníky řízení „*a) obviněný z přestupku, b) poškozený, pokud jde o projednávání náhrady majetkové škody způsobené přestupkem, c) vlastník věci, která může být zabráná nebo byla zabráná, v části řízení týkající se zabráná věci, d) navrhovatel, na jehož návrh bylo zahájeno řízení o přestupku podle § 68 odst. 1*“), přičemž stěžovatel mohl být účastníkem řízení o přestupku Ing. R. Z. pouze jako poškozený, pokud by uplatnil v tomto řízení nárok na náhradu škody podle § 70 zákona o přestupcích, což se však nestalo.

Podle § 51 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), který je třeba podle § 51 zákona o přestupcích použít na toto řízení, se rozhodnutí oznamuje účastníkovi řízení doručením písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí. V řízení o přestupku Ing. R. Z. byl pouze jeden účastník, a to právě obviněný z přestupku Ing. R. Z.. Je tak zřejmé, že právě jemu a nikomu jinému bylo třeba toto rozhodnutí doručit. Žalovaný tak nepochybil, pokud je doručil pouze jemu a nikoli stěžovateli. Stěžovateli bylo určeno rozhodnutí z téhož dne a zaměnitelného čísla jednacího, avšak to, kterým byl uznán vinným ze spáchání přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu a proti občanskému soužití. Toto rozhodnutí, které také bylo řádně doručeno jeho zástupci, se týkalo stěžovatelových práv a povinností a toto rozhodnutí byl také oprávněn napadnout žalobou ve správním soudnictví. Ze skutečností

zřejmých ze správního spisu (návrh stěžovatele na odklad vykonatelnosti tohoto rozhodnutí ze dne 2. 10. 2003 a rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 4. 11. 2003 tomuto návrhu vyhovující) je zřejmé, že tak také učinil.

Na uvedeném závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, že obě rozhodnutí žalovaného (tj. jak to určené stěžovateli, tak to adresované Ing. R. Z.) jsou z téhož dne (14. 7. 2003) a zaměnitelných čísel jednacích (JMK 15455/2003/OD a JMK 15455/2003 OD). Obdobná situace je i ve vztahu k prvostupňovým rozhodnutím Magistrátu města Brna. Tato skutečnost, která byla způsobena vedením společného řízení jistě není žádoucí, neboť smyslem čísla jednacího, případně spisové značky ve spojení s datem rozhodnutí má nepochybně být označení rozhodnutí takovým způsobem, aby byla vyloučena jeho záměna s rozhodnutím jiným; na závěr krajského soudu to však nemá žádný vliv. V dané věci obě rozhodnutí obsahovala zaměnitelnou značku a byla vydána ve stejný den, nicméně z jejich obsahu bylo jednoznačně zřejmé, kterého obviněného z přestupku (stěžovatele či Ing. R. Z.) se které rozhodnutí týká; to také bylo příslušnému obviněnému řádně doručeno. Uvedená formální nejednoznačnost tak nebyla způsobila stěžovatele ani Ing. R. Z. zmást v tom, které rozhodnutí je komu určeno. Jak vyplynulo z podané žaloby, stěžovatel si byl dobře vědom, které rozhodnutí je určeno jemu, a i toho, že napadá rozhodnutí, týkající se práv a povinností Ing. R. Z..

Nejvyšší správní soud proto shledal závěr krajského soudu správným a uplatněné důvody kasační stížnosti uvedené v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. nezjistil.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud neshledal naplněným žádný z tvrzených důvodů kasační stížnosti, zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1, 2 (§ 120) s. ř. s., když stěžovatel ve věci úspěšný nebyl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2007

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu